

Sygn. akt I ACa 1324/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 czerwca 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Michał Kłos

Sędziowie SA Joanna Walentkiewicz - Witkowska

SO (del.) Marta Witoszyńska (spr.)

Protokolant: sekr. sąd. Bartosz Kędziora

po rozpoznaniu w dniu 13 czerwca 2018 r. w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.**

przeciwko **Z. K. i H. K.**

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim

z dnia 12 grudnia 2016 r., sygn. akt. I C 997/16

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1. na następujący:

„1. zasądza solidarnie od pozwanych Z. K. i H. K. na rzecz (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 776.846,00 (siedemset siedemdziesiąt sześć tysięcy osiemset czterdzieści sześć) zł z ustawowymi odsetkami od dnia 25 marca 2016 r. do dnia zapłaty;”;

II. nie obciąża pozwanych kosztami postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I ACa 1324/17

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 12 grudnia 2016 r. Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w sprawie z powództwa (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. przeciwko Z. K. i H. K. o zapłatę

- w punkcie 1.: zasądził solidarnie od pozwanych Z. K. i H. K. na rzecz powoda (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 776.846,00 zł płatną w 36 miesięcznych ratach w terminie do dnia 10-tego każdego miesiąca, poczynając od miesiąca następnego po uprawomocnieniu się niniejszego orzeczenia, w tym 35 rat w kwotach po 5.000 zł miesięcznie, ostatnia 36 rata w wysokości 601.846,00 zł z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek w rat;

- w punkcie 2.: zasądził solidarnie od pozwanych Z. K. i H. K. na rzecz powoda (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 9.799,12 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Okręgowy poczynił następujące ustalenia faktyczne, które Sąd Apelacyjny przyjmuje za własne:

W dniu 13 lipca 2011r. pomiędzy powodem a pozwanym Z. K., prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Produkcyjno – Usługowo - Handlowy (...) Z. K. z siedzibą w B. została zawarta umowa o kredyty na rachunku bieżącym (...) nr (...). Na podstawie powyższej umowy bank udzielił pozwanemu kredytu do wysokości 700.000 zł na okres od 13 lipca 2011r. do 12 lipca 2015r. Udzielony kredyt miał charakter kredytu otwartego odnawialnego, tzn. każda spłata całości lub części kredytu powodowała, że odnawiał się on do pierwotnej wysokości i mógł być wielokrotnie wykorzystywany, aż do wygaśnięcia umowy. Zgodnie z zapisem § 2 umowy środki otrzymane na podstawie powyższej umowy kredytowej miały być przeznaczone przez pozwanego na sfinansowanie realizowanych kontraktów.

Zabezpieczeniem spłaty powyższego kredytu było m.in. poręczenie wg prawa cywilnego udzielone przez żonę pozwanego H. K..

Zgodnie z zapisem § 4 umowy oprocentowanie kredytu było zmienne i ustalone w dniu podpisania umowy w oparciu o stawkę WIBOR 1M powiększoną o stałą marżę banku w wysokości 3%. W dacie zawarcia umowy oprocentowanie łącznie wynosiło 7,61%. Zmiany oprocentowania kredytu następowały w trybie miesięcznym poprzez zmianę stawki WIBOR 1M obliczonej jako średnia wartość stawek WIBOR 1M z ostatnich dziesięciu dni roboczych miesiąca poprzedniego. Stawka WIBOR 1M jest zaokrąglana do dwóch miejsc po przecinku i powiększana o stałą marżę banku.

W świetle zapisu § 5 umowy kredytowej pozwany jako kredytobiorca zobowiązał się do zapłaty: składki ubezpieczenia od upadłości kredytobiorcy, płatnej jednorazowo w wysokości 3%, tj. 21.000 zł, prowizji za gotowość kredytowa za każdy miesiąc kredytowania w wysokości 0,05%, oraz prowizji operacyjnej pobieranej po każdym pełnym roku kredytowania w wysokości 3% - nie mniej niż min. wartość prowizji aktualnie obowiązującej u powoda.

Powyższa umowa kredytowa była trzykrotnie aneksowana. Pierwszy aneks został podpisany w dniu 26 października 2012r. Zgodnie z jego zapisami strony ustaliły, iż w związku z istnieniem na dzień zawarcia aneksu wymagalnego zadłużenia kredytobiorcy w wysokości 12.342,71 zł, powyższa kwota zadłużenia zostanie dopisana do kapitału niewymagalnego (powiększy kwotę kredytu) i będzie stanowić podstawę naliczania odsetek umownych.

Kolejny aneks został zawarty w dniu 17 kwietnia 2013r. Na ten dzień wymagalne zadłużenie pozwanego wynosiło 744.211,44 zł. Strony dokonały zmiany okresu, na jaki został udzielony kredyt i wydłużyły go do dnia 31 lipca 2015r.

Ostatni aneks został podpisany w dniu 3 października 2014r. Na ten dzień zadłużenie kredytobiorcy w spłacie kredytu wynosiło 302.006,96 zł.

Dokonując restrukturyzacji strony ustaliły, iż okres spłaty kredytu zostanie wydłużony do dnia 31 października 2015r. Spłata zobowiązania miała być dokonywana w następujący sposób: od 31 października 2014r. do 30 września 2015r. – 12 rat po 5.000 zł kapitału + odsetki naliczone zgodnie z oprocentowaniem wskazanym w umowie kredytowej, przy czym rata przypadająca na 31 października 2015r. to rata balonowa w wysokości pozostałej kwoty kapitału do spłaty i naliczonych do danego dnia odsetek.

Zgodnie z zapisem § 6 powyższego aneksu w przypadku braku spłaty części lub całości co najmniej dwóch rat, bank po uprzednim wezwaniu kredytobiorcy do uregulowania zaległości i bezskutecznym upływie dodatkowego co najmniej 7-dniowego terminu do uregulowania zaległości, uprawniony będzie do wypowiedzenia postanowień aneksu z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia.

Pozwani nie wywiązywali się z obowiązku spłaty kredytu. Pismem z dnia 7 grudnia 2015r., po zakończeniu okresu kredytowania, powód wezwał pozwanych do zapłaty w terminie 7 dni całej wymagalnej należności, tj. 742.816,83 zł

tytułem należności kapitałowej, 4.564,18 zł tytułem odsetek umownych, 7.232,53 zł tytułem odsetek podwyższonych za opóźnienie w spłacie należności kapitałowej oraz 15,00 zł tytułem kosztów i opłat za czynności banku.

Pomimo powyższego wezwania do zapłaty pozwani nie uregulowali wymagalnej należności z tytułu umowy kredytowej na rzecz banku. Należności tej nie spłacili do chwili obecnej.

Wysokość zadłużenia pozwanych z tytułu przedmiotowej umowy kredytowej wynosi 776.846,00 zł, w tym: 742.816,83 zł z tytułu kapitału, 4.564,18 zł tytułem odsetek umownych za okres korzystania z kapitału, 29.464,99 zł z tytułu odsetek karnych.

Pozwany nadal prowadzi działalność gospodarczą, w związku z którą zaciągnął przedmiotowe zobowiązanie kredytowe. Trudności w spłacie tegoż zobowiązania pojawiły się w związku z bardzo znaczącą, bo wynoszącą prawie 2 miliony zł stratą, jaką poniósł pozwany na realizacji kontraktów. Obecnie miesięczny dochód powoda to kwota ok. 15.000 zł. Żona pozwanego H. K. pobiera emeryturę w kwocie 502,00 zł po potrąceniach, bez potrąceń to kwota 700 zł. Pozwany ma także zadłużenie w Urzędzie Skarbowym, które spłaca w ratach po 5.000 zł miesięcznie, obecnie prowadzi rozmowy z ZUS-em. Ustalona wstępnie wysokość raty do ZUS wynosi 3.000 zł, w takiej też wysokości spłaca zobowiązanie kredytowe do banku (...). Pozwani korzystają z pomocy finansowej córki i zięcia.

Pozwani są w stanie spłacać przedmiotowe zobowiązanie w miesięcznych ratach po 5.000 zł, ostanía rata stanowiłaby natomiast całość brakującej do spłaty kwoty.

Sąd Okręgowy, przy tak ustalonym stanie faktycznym, uznał powództwo za zasługujące na uwzględnienie.

Wskazał, że powoda łączy z pozwanymi stosunek zobowiązaniowy wynikający z zawartej przez pozwanego z powodem umowy kredytowej oraz zawartej przez pozwaną z powodem umowy poręczenia spłaty powyższego zobowiązania kredytowego.

W dniu 13 lipca 2011r. pomiędzy powodem a pozwanym Z. K., prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Zakład Produkcyjno – Usługowo - Handlowy (...) Z. K. z siedzibą w B. została zawarta umowa o kredyty na rachunku bieżącym (...) nr (...). Na podstawie powyższej umowy bank udzielił pozwanemu kredytu do wysokości 700.000 zł na okres od 13 lipca 2011r. do 12 lipca 2015r. Udzielony kredyt miał charakter kredytu otwartego odnawialnego, tzn. każda spłata całości lub części kredytu powodowała, że odnawiał się on do pierwotnej wysokości i mógł być wielokrotnie wykorzystywany, aż do wygaśnięcia umowy.

Zgodnie z zapisem § 2 umowy środki otrzymane na podstawie powyższej umowy kredytowej miały być przeznaczone przez pozwanego na sfinansowanie realizowanych kontraktów.

Zabezpieczeniem spłaty powyższego kredytu było m.in. poręczenie wg prawa cywilnego udzielone przez żonę pozwanego H. K..

Zgodnie z zapisem § 4 umowy oprocentowanie kredytu było zmienne i ustalone w dniu podpisania umowy w oparciu o stawkę WIBOR 1M powiększoną o stałą marżę banku w wysokości 3%. W dacie zawarcia umowy oprocentowanie łącznie wynosiło 7,61%. Zmiany oprocentowania kredytu następowały w trybie miesięcznym poprzez zmianę stawki WIBOR 1M obliczonej jako średnia wartość stawek WIBOR 1M z ostatnich dziesięciu dni roboczych miesiąca poprzedniego. Stawka WIBOR 1M jest zaokrąglana do dwóch miejsc po przecinku i powiększana o stałą marżę banku.

Na podstawie kolejnych aneksów do powyższej umowy termin ostatecznej spłaty kredytu określony pierwotnie na 12 lipca 2015r. został ostatecznie przedłużony do 31 października 2015 r.. Z tym też dniem na skutek upływu okresu kredytowania roszczenie powoda stało się wymagalne. Pomimo przedłużania terminu spłaty, pozwani nie wywiązywali się z obowiązku spłaty zadłużenia.

W związku z brakiem spłaty zadłużenie pomimo zakończeniu okresu kredytowania powód postawił całą należność w stan natychmiastowej wykonalności i pismem z dnia 7 grudnia 2015r., po zakończeniu okresu kredytowania, wezwał

pozwanych do zapłaty w terminie 7 dni całej wymagalnej należności, tj. 742.816,83 zł tytułem należności kapitałowej, 4.564,18 zł tytułem odsetek umownych, 7.232,53 zł tytułem odsetek podwyższonych za opóźnienie w spłacie należności kapitałowej oraz 15,00 zł tytułem kosztów i opłat za czynności banku.

Pomimo powyższego wezwania do zapłaty pozwani nie uregulowali wymagalnej należności z tytułu umowy kredytowej na rzecz banku. Należności tej nie spłacili do chwili obecnej.

Jak wynika z dokumentów w postaci wyciągu z ksiąg banku wysokość zadłużenia pozwanych z tytułu przedmiotowej umowy kredytowej wynosi 776.846,00 zł, w tym: 742.816,83 zł z tytułu kapitału, 4.564,18 zł tytułem odsetek umownych za okres korzystania z kapitału, 29.464,99 zł z tytułu odsetek karnych.

Pozwani w toku niniejszego procesu nie kwestionowali wysokości objętej pozwem należności. W sprzeciwie od nakazu zapłaty zakwestionowali fakt wymagalności roszczenia powoda. W ocenie Sądu Okręgowego w świetle złożonych do akt niniejszego postępowania dokumentów w postaci umowy kredytowej oraz aneksów do tejże umowy nie budzi żadnych wątpliwości, iż ostateczny, ustalony przez strony aneksem z dnia 3 października 2014r., termin spłaty kredytu to 31 października 2015r. Z upływem tegoż terminu całe niespłacone zobowiązanie stało się wymagalne a powód ma prawo dochodzić swojego roszczenia na drodze sądowej z uwagi brak dobrowolnego wywiązania się z tegoż zobowiązania przez pozwanych.

Pozwani ponoszą solidarną odpowiedzialność wobec powoda. Pozwana jako poręczyciel zobowiązania kredytowego męża, zgodnie z normą art. 881 k.c. jest odpowiedzialna jak współdłużnik solidarny. Przez umowę poręczenia, jak stanowi norma art. 876 § 1 k.c., poręczyciel zobowiązuje się bowiem względem wierzyciela wykonać zobowiązanie na wypadek, gdyby dłużnik zobowiązania nie wykonał.

Odpowiedzialność pozwanego wynika natomiast z zawartej z bankiem umowy kredytowej. Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe (tekst jednolity Dz. U z 2016r. poz. 1988) przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas znaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Pozwani nie wywiązali się z powyższego ciężącego na nim zobowiązania, czego w toku niniejszego procesu nie kwestionowali.

Wobec powyższego należy uznać, iż powództwo jest w pełni uzasadnione tak co do zasady, jaki i co do wysokości.

Sąd Okręgowy, mając na uwadze trudną sytuację materialną pozwanych, uwzględnił ich żądanie rozłożenia zasądzonej należności na raty. Rozstrzygnięcie to znajduje swoje prawne uzasadnienie w normie art. 320 k.p.c. Uwzględniając żądanie pozwanych Sąd rozłożył zasądzoną należność w kwocie 776.846,00 zł na 36 miesięcznych rat, z tym że 35 rat w wysokości po 5.000 zł miesięcznie, zaś ostaną ratę wyrównującą w wysokości 601.846,00 zł z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat (art. 481 § 1 i 2 k.c.). W ocenie Sądu tak ustalona forma zapłaty należności umożliwi pozwanym spłatę obciążającego ich zobowiązania.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., zasądzając na rzecz powoda solidarnie od pozwanych kwotę 9.799,12 zł, w tym kwotę 9.711,00 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim złożył powód, zaskarżając go w całości, zarzucając naruszenie przepisów prawa procesowego mające wpływ na treść orzeczenia, to jest art. 320 k.p.c. poprzez wadliwe jego zastosowania w realiach niniejszej sprawy, podczas, gdy stan majątkowy i rodzinny pozwanych nie został w żaden sposób wykazany stosowną dokumentacją a Sąd oparł swoje ustalenia w tym zakresie jedynie na podstawie twierdzeń pozwanych.

Apelujący wniósł o zasądzenie solidarnie od pozwanych H. K. I Z. K. na rzecz powodowego (...) Banku S.A. z siedzibą w W. kwoty 776.846,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kosztów procesowych za II instancję. Z ostrożności procesowej, na wypadek nie podzielenia argumentów apelacji – apelujący wniósł o zawarcie w sentencji wyroku zastrzeżenia, iż „brak zapłaty całości którejkolwiek z rat w terminie powoduje natychmiastową wymagalność pozostałych do zapłaty rat”.

W odpowiedzi na apelację pozwani wnieśli o oddalenie apelacji, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanych kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego za postępowanie apelacyjne ewentualnie; w przypadku uwzględnienia apelacji powoda - o stosowanie art. 102 k.p.c. i nieobciążanie pozwanych kosztami procesu za postępowanie apelacyjne. Dodatkowo w załączniku do protokołu z rozprawy z dnia 13 czerwca 2018 r. pozwani, odnosząc się do punktu 3. petitum apelacji, podnieśli, że w świetle art.383 k.p.c. stanowi on niedopuszczalną zmianę przedmiotową powództwa, dokonana na etapie postępowania przed Sądem drugiej instancji.

Sąd Apelacyjny dodatkowo ustalił, że pozwani w okresie po wydaniu zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim do dnia rozprawy apelacyjnej dokonywali wpłat z tytułu spłaty kredytu na rzecz (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. (potwierdzenia przelewów k.316-329, 339).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jako zasadna podlegała uwzględnieniu.

Zagadnieniem, które wymaga rozważania w przedmiotowej sprawie w związku z apelacją wywiedzioną przez stron powodową, jest zastosowanie art.320 k.p.c..

Przepis art. 320 k.p.c. pozwala sądowi w szczególnie uzasadnionych wypadkach na odroczenie wykonania wymagalnego roszczenia przez – jeżeli ma charakter pieniężny – rozłożenie go na raty, albo – jeżeli obejmuje wydanie nieruchomości lub opróżnienie pomieszczenia – przez wyznaczenie odpowiedniego terminu do spełnienia tego świadczenia.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, wbrew głoszonym niekiedy poglądom (por. np. wyrok SN z dnia 9 sierpnia 2005 r., IV CK 82/05, LEX nr 303363 i wyrok SN z dnia 26 kwietnia 2006 r., V CSK 20/06, LEX nr 198525) przepis ten nie ma jednak charakteru materialnoprawnego „korygującego” instytucję wymagalności, lecz jest przepisem procesowo-ustrojowym, dookreślającym zakres władzy sędziego. Z tych względów zaliczany jest do tzw. prawa sędziowskiego, czyli włączany do obszaru, na którym sędzia ma większą niż w innych wypadkach swobodę interpretacji oraz decyzji. Kompetencje sądu wynikające z komentowanego przepisu w piśmiennictwie powszechnie określa się mianem „moratorium sędziowskiego” (por. także A. Góra-Błaszczkowska, Czynności decyzyjne (w:) T. Wiśniewski (red.), System Prawa Procesowego Cywilnego, t. II. Postępowanie procesowe przed sądem pierwszej instancji, cz. 2, Warszawa 2016, s. 592 i n.). Hipoteza komentowanego przepisu nie określa, a tym bardziej nie ogranicza podmiotowego zakresu jego oddziaływania, należy zatem uznać, że powinien być stosowany z uwzględnieniem zarówno interesu pozwanego, który jest eksponowany częściej, jak i interesu powoda. Oznacza to, że rozważając zastosowanie art. 320 k.p.c., sąd musi brać pod uwagę interesy obu stron, a także skutki, jakie orzeczenie spowoduje w ich sferze prawnej i życiowej (por. wyrok SN z dnia 9 kwietnia 2015 r., II CSK 409/14, LEX nr 1677131). Zastosowanie art. 320 k.p.c. jest możliwe „w szczególnie uzasadnionych wypadkach”. Nie ma tu mowy o wypadkach wyjątkowych, a więc szczególnie rzadkich, niecodziennych lub nadzwyczajnych (por. np. art. 424¹ § 2), lecz chodzi o wypadki szczególnie uzasadnione, czyli takie, które bardzo, ponadprzeciętnie lub w sposób nadzwyczajny uzasadniają albo nawet nakazują zmodyfikowanie skutków wymagalności dochodzonego roszczenia. Ocena tych wypadków należy do sądu, nie jest jednak oceną dowolną; musi być poprzedzona niezbędnymi ustaleniami oraz wsparta przekonującym wywodem. Okoliczności pozwalające na zakwalifikowanie określonego wypadku jako szczególnie uzasadnionego mogą wynikać głównie ze stanu majątkowego stron, ich sytuacji rodzinnej lub zdrowotnej oraz z doraźnych – stwierdzonych przez sąd – trudności ze spełnieniem świadczenia w terminie wynikającym z treści

roszczenia. Chodzi zwłaszcza o wypadki, w których spełnienie zasądanego świadczenia byłoby dla pozwanego niemożliwe do wykonania albo bardzo utrudnione lub narażałoby jego bądź jego bliskich na niepowetowane szkody. Trudności w spełnieniu świadczenia mogą być subiektywne, wynikające z indywidualnych cech i zachowań stron, a także obiektywne, spowodowane np. zjawiskami przyrodniczymi, sytuacją gospodarczą lub innymi czynnikami samoistnymi, niezależnymi od stron. Należy jednak wykluczyć trudności spowodowane przez dłużnika i przez niego „zawinione”, szczególnie w celu odwołania się do spełnienia świadczenia. W piśmiennictwie przyjmuje się, że szczególnie uzasadniony wypadek może wynikać także z potrzeby usprawnienia i urealnienia wykonalności orzeczenia oraz uniknięcia egzekucji oraz jej dolegliwości i kosztów, a przez to zwiększenia szansy wierzyciela na uzyskanie zaspokojenia (A. Ratajczak, Prawo sędziowskie przewidziane w art. 320 k.p.c. jako podstawa orzekania w postępowaniu cywilnym (w:) A. Doczekalska (red.), Z zagadnień współczesnego prawa polskiego, Warszawa 2011, s. 381; E. Gapska, Głosa do uchwały SN z dnia 15 grudnia 2006 r., III CZP 126/06, OSP 2010, z. 4, poz. 44). (tak: Komentarz do Kodeksu postępowania cywilnego (art.320 k.p.c.) pod red. Tadeusza Erecińskiego, LEX)

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy, w ocenie Sądu Apelacyjnego, należało stwierdzić, że zastosowanie przez Sąd pierwszej instancji instytucji rozłożenia na raty stosownie do treści art. 320 k.p.c. nie znajdowało uzasadnienia. Rozważając modyfikację spełnienia świadczenia stosownie do tego przepisu, sąd musi brać pod uwagę interesy obu stron, a także skutki, jakie orzeczenie spowoduje w ich sferze prawnej i życiowej. Równocześnie rozłożenie świadczenia na raty w trybie powoływanego przepisu musi być realne i wykonalne. Zgodzić się należy ze stanowiskiem apelującego powoda, że w przedmiotowej sprawie Sąd Okręgowy błędnie uznał, iż pozwani wykazali, że dysponują środkami umożliwiającymi wykonanie zmodyfikowanego poprzez rozłożenie na 36 miesięcznych rat obowiązku spełnienia świadczenia wobec powodowego Banku realnie i w sposób ekonomicznie odczuwalny przez wierzyciela. Pozwani oświadczyli co prawda, że są w stanie spłacać objęte sporem zobowiązanie w wysokości po 5.000 zł miesięcznie. Należy jednak zauważyć, że 36 – ta rata stanowi bardzo wysoką kwotę 601.846,00 zł, zdecydowanie odbiegającą wysokością od raty 5.000 zł.

Słusznie także argumentował apelujący, że pozwani, co jest okolicznością bezsporną, zaoferowali raty w wysokości, analogicznej do tych, jakie wynikały z aneksu do umowy z dnia 3 października 2014r. Tymże aneksem zobowiązali się oni do spłaty zobowiązania w 12 miesięcznych ratach. Raty w oparciu o aneks wynosiły po 5.000,00 zł z wyjątkiem ostatniej, która była ratą balonową, a okres kredytowania uległ wydłużeniu do dnia 31 października 2015r.. Istotnym jest to, że zobowiązanie to zmodyfikowane wówczas, co do sposobu jego spełnienia, także poprzez rozłożenie na raty, nie zostało spłacone przez pozwanych. Powyższe rzutuje zatem na ocenę realnych możliwości pozwanych spełnienia rozłożonego na raty, w sposób określony przez Sąd Okręgowy, świadczenia na rzecz powoda.

Dodatkowo należy wskazać, że ocena przez sąd wystąpienia szczególnie uzasadnionego wypadku w rozumieniu art.320 k.p.c., choć należy do sądu, to jednak nie jest oceną dowolną. Musi być poprzedzona niezbędnymi ustaleniami oraz wsparta przekonującym wywodem. Sąd Okręgowy oparł się w rozpoznawanej sprawie na oświadczeniach pozwanych co do ich sytuacji rodzinnej i majątkowej, które choć mogą świadczyć o tym, że niezwłoczne i jednorazowe spełnienie przez pozwanych świadczenia byłoby niemożliwe lub bardzo utrudnione, to jednakże oświadczenia te nie zostały poparte stosownymi dowodami, jak choćby, co do pozwanego Z. K. poprzez przedstawienie zaświadczenia o dochodach za ostatni rok, a co do pozwanej H. K. - przedstawienie decyzji o wysokości świadczenia emerytalnego. Brak jest także stosownych dowodów na okoliczność ciężących na pozwanych innych zobowiązaniach.

W tych okolicznościach, według Sądu Apelującego, należało podzielić stanowisko apelującego powoda, że wątpliwym jest, by pozwani, przy podawanych przez siebie dochodach oraz zobowiązaniach byli w stanie wykonać zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego, w szczególności spłatę ostatniej raty. Oceny takiej nie zmienia także fakt, że pozwani po wydaniu zaskarżonego wyroku przez Sąd Okręgowy dokonywali spłat świadczenia na rzecz powoda poprzez wpłaty różnych kwot. Powyższe nie daje nadal gwarancji realnego w okolicznościach sprawy spełnienia świadczenia w warunkach określonych w wyroku stanowiącym o rozłożeniu spłaty świadczenia na raty. W szczególności zważywszy na to, iż kwoty wpłacane były, choć w różnych wysokościach także przekraczających ratę miesięczną 5.000 zł, to jednak

bez zachowania regularności spłat. Ponadto w żadnym zakresie nie wykazano, że pozwani podążają spłacie ostatniej raty wynoszącej 601.846,00 zł.

Wobec podzielenia zarzutu apelującego powoda w zakresie braku podstaw do zastosowania w rozpoznawanej sprawie art.320 k.p.c., zbędnym było odnoszenie się do wniosku apelującego co do modyfikacji zaskarżonego wyroku poprzez uczynienie zastrzeżenia odnośnie braku zapłaty raty.

Mając na uwadze powyższe rozważania, uznając apelację powoda za zasadną, Sąd Apelacyjny na podstawie art.386 § 1 k.p.c., zmienił zaskarżony wyrok i orzekł jak w punkcie I. wyroku.

Natomiast co do kosztów postępowania apelacyjnego należnych powodowi od pozwanych wobec uwzględnienia apelacji strony powodowej, Sąd Apelacyjny uznał za zasadne nieobciążanie pozwanych tymi kosztami na podstawie art.102 k.p.c.. Według Sądu Apelacyjnego wystąpił w przedmiotowej sprawie szczególnie uzasadniony wypadek w rozumieniu tego przepisu, gdyż przedmiotem apelacji było zastosowanie w zaskarżonym wyroku co do sposobu rozstrzygnięcia przez Sąd Okręgowy art. 320 k.p.c., a więc sięgnięcie do tzw. prawa sędziowskiego, które daje sędziemu większą niż w innych wypadkach swobodę interpretacji oraz decyzji. Wobec powyższe odmienna ocena przesłanek z art. 320 k.p.c. przez Sąd Apelacyjny w wyniku rozpoznania apelacji powoda nie powinna obciążać pozwanych w zakresie kosztów postępowania apelacyjnego. Dlatego orzeczono jak w punkcie II. wyroku.